

NOODLANDING

DOOR JAN H. DE GROOT

OOM.

Ja jongen.

Toe vertel nou.

Waarvan dan toch.

Och oom, ik vraag al maar of je vertellen wil van je vliegtochten en of je wel eens ongelukken hebt gehad. Heb je wel eens op de kop gestaan? Ben je wel eens gevallen?

Hebt u

Ho, ho, ho, kerel, riep oom Wim en stak zijn armen in kwasi-radeloosheid omhoog, voor zijn elfjarige neef die vanuit de diepe clubfauteuil, waarin hij bijna verdronk, zijn vragen als machinegeweer kogels afvuurde. In zijn smal gezichtje stonden de blauwe oogen groot van verwachting en ongeduld, een lok blond haar hing onverschillig over zijn voorhoofd.

Niet zoo ongeduldig Karel, oom zal je natuurlijk vertellen van zijn reizen, maar wacht rustig je beurt af. Ja moes, maar . . .

Begin je nu weer, laat oom eerst eens behoorlijk tot rust komen.

Wil je thee Wim?

Graag Elly.

Karel ook?

Graag moes.

Dat die jongen ook zoo dol op vliegen is Elly? begon Wim.

Ja, zuchtte ze, ik wenschte wel dat het niet zoo was.

Z'n vader was ook zoo'n hartstochtelijk vlieger en het zou

Toe Wim, niet over Kees praten, wil je

Goed Elly, goed goed, neem me niet kwalijk.

Zal ik je thee hier maar neerzetten?

Ja, dank je.

Karel.

Ja moes.

Waar zit je van te droomen, jongen, hier is je thee.

Dank u.

Zeg Elly zullen we nog wat omrijden, het is zulk prachtig herfstweer, en . . .

Dat is goed Wim, heerlijk, ik vlieg even weg om me te kleeden. Karel denk er om, jas aan hoor, want je zult natuurlijk weer naast je oom willen zitten.

Karel lachte en kleurde van plezier.

Mag ik oom?

Natuurlijk kerel.

Maar je moet me nog van je vliegen vertellen hoor, hoe hoog je wel bent geweest en of het daar koud is en of je wel eens op je kop hebt gestaan.

Op m'n kop, neen nog nooit en zoo erg hoog ben ik ook niet geweest en wat wou je nu nog meer weten?

Of je, of je . . .

Ja bedenk je vragen nog maar eens, vooruit, nou je jas aan, daar komt moeder al.

Even later reed de auto weg.

Karel zat kordaat naast zijn oom die rustig de wagen door de drukke stadsstraten stuurde.

Buiten op de open weg, tusschen de donkergroene weilanden waarop de gouden herfstzon een warme gele tint legde, versnelde de auto het tempo.

Rijd je niet te hard Wim, vroeg Elly's stem achter hem.

Neen, wees gerust, of gaan we zóó al te snel, we rijden nog geen vijftig.

Daarom vraag ik het niet, maar 't is zoo heerlijk buiten.

De weg was stil.

Hij keek even achterom en glimlachte.

Karel keek om en knikte.

Fijn hé moes.

Ja vent, hebt je 't niet koud?

Niks hoor, warm, kwam hij jolig.

Toen ze gedrieën na de maaltijd in de gouden schijn der hooge schemerlamp zaten te rusten, vroeg Karel:

Zeg oom ga je nu nog wat vertellen? Oom aarzelde, zoog bedachtzaam aan

zijn sigaar. Dan keek hij naar Elly.

Zij streek haar hand over de blonde kuif met de weerbarstige lok op het voorhoofd van haar zoon en glimlachte vermoeid.

Maar jongen, Vader heeft je toch al zoo veel over het vliegen verteld, ik denk dat ik je niets nieuws kan vertellen.

Vader is al lang in de hemel hè moes en ik was toen nog zoo klein. Vader heeft een ongeluk gehad, niet waar oom, en jij zat ook in de machine en jij was erg gewond en toen je beter was ben je naar Indië gegaan en nu ben je pas weer terug.

Zoo is 't jongen.

Hoe kwam dat oom, dat ongeluk, vertel me daar eens van.

Och jongen . . .

Toe oom.

Zal ik het hem vertellen, Elly?'

Ze zuchtte en knikte.

Nou luister dan goed.

Vader en ik waren destijds samen vliegers te Rijnvelde, je weet wel, jullie woonden toen op de Hoogeweg met het uitzicht op het vliegveld.

Karel knikte.

Op een morgen moesten vader en ik een nieuwe machine probeeren, invliegen heet dat. We stegen op bij bewolkte lucht en een lichte Westenwind. Alles ging prachtig. Je vader stuurde. We stegen tot 3000 meter; tot boven de wolken en de machine zweefde als een blanke vogel tegen de klare blauwe lucht. Zoo nu en dan konden we de grond niet meer zien, want dan zat een groote wolk tusschen ons en de wereld beneden ons. Maar als we zoo nu en dan langs een wolk de aarde ontdekten, herkenden we de dorpen en wisten we dat we in de goede richting vlogen.

Na een halfuur ongeveer, nam ik het stuur over en we dachten er aan te landen.

De wolken waren dichter geworden, maar we berekenden dat als we er dwars door heen doken, we ongeveer

boven het vliegveld zouden uitkomen.

Toen we echter in een dikke wolk wegzakten en meenden na een paar honderd meter hoogstens, er onderuit te zullen raken, bleek het dat die wolk zoo dik was dat ze tot op de grond kwam. Het was eigenlijk geen wolk, zooals wij die boven ons kennen als we op straat loopen, maar een mistbank. We konden niets van de wereld beneden ons zien, dus was het ook onmogelijk om te landen.

We stegen daarom snel omhoog om uit die mistbank te geraken, waarin we geen hand voor oogen konden zien.

Even later hadden we de blauwe lucht weer boven ons en de zon scheen warm op onze klamme gezichten.

In de verte zag je vader toen een gat tusschen de wolken en daar moesten we door. Het was net bijtijds want van alle kanten kwamen de wolken op zetten en sloten het gat langzaam maar zeker toe.

Toch bleken we niet genoeg zicht beneden ons te krijgen. We zagen alleen nog maar een klein stukje weiland met greppels en slooten en een groep hooge boomen.

Je vader wees aan waar ik mogelijk nog zonder ongelukken een noodlanding kon uitvoeren, maar een windvlaag joeg er juist een wolk mist over heen. Als we nu nog maar genoeg benzine hadden gehad, dan hadden we weer kunnen opstijgen om boven de mist uit te komen en een betere plek te zoeken, maar voor een oefentochtje neem je niet zooveel benzine mee, zoodat we genoodzaakt waren te landen. Nu gebeurt het wel eens dat in een uiterst noodgeval een vlieger zijn machine op de toppen der boomen neerzet. Dat is altijd een gevaarlijk werkje maar als het moet, dan moet het, ook al weet je dat je machine erg beschadigd wordt.

In zoo'n geval verkeerden je vader en ik. Onze eenige kans was te landen in de kruinen van die boomen die we nog vaag konden onderscheiden.

Ik minderde vaart zoo veel ik kon en het gelukte me de machine midden in de breede kruin van een der boomen te laten zakken.

En toen gebeurde het ongeluk, jongen.

Ja oom, vader is toen verbrand niet waar?

Neen jongen dat is niet heelemaal waar.

Wim, o Wim, snikte Elly.

Ik zal het hem nu maar door vertellen Elly, anders fantaseert hij zich misschien de vreeselijkste dingen.

De benzinetank scheurde door de schok en alles wat er nog in zat vloeide er uit langs de heete uitlaatpijp. Dadelijk vatte de machine vlam. Ik kon niet zoo makkelijk uit de machine komen omdat de stuurinrichting door de val zoo verbogen was dat ik als 't ware in een klem zat.

Toen heeft je vader mij er uitgetrokken. We zijn toen beiden zoo half door de takken heen gevallen en zonder veel

letsel op de grond terecht gekomen.

En vader dan, oom?

Je dappere vader, jongen, had zulke ernstige brandwonden gekregen dat hij spoedig daarop gestorven is.

En u niet oom?

Neen kerel ik niet, maar als je vader mij niet geholpen had om uit de stuurstoel te komen, was ik verbrand.

En vader niet.

Neen vent je vader niet.

Even was het stil. Toen braken de zachte snikken van Elly door.

Moesje.

Ja lieveling.

Niet huilen moes, vader was erg dapper hè.

Ja jongen.

En als ik groot ben, moes, zal ik ook een dappere vlieger zijn.

Jongen!!

Beschermend sloot Elly haar zoon in de armen.